

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către petiționarul Levița Ion, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020 și a încheierii Judecătoriei Orhei /sediul Central/ din 29 septembrie 2020, în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală,

C O N S T A T Ă :

1. Prin încheierea Judecătoriei Orhei /sediul Central/ din 29 septembrie 2020, a fost respinsă plângerea depusă de către Levița Ion, ca fiind nefondată.

2. Încheierea primei instanțe, a fost atacată cu recurs de către petiționarul Levița Ion prin care a solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă plângerea, anulate ordonanțele contestate, cu remiterea materialelor procurorului pentru un control suplimentar, invocând că, a contestat procesul-verbal cu privire la contravenție în instanța de judecată, deoarece existența procesului-verbal cu privire la contravenție împiedica pornirea urmăririi penale; în timp ce se desfășura judecarea contestației, procurorul a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale pe motiv că pentru aceiași faptă Nicov Mihail a fost deja atras la răspundere; prin hotărârea judecătoriei Orhei a fost admisă contestația și a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, astfel temeiul indicat de procuror ca motiv de neîncepere a urmăririi penale a decăzut, iar alt temei nu a fost invocat; în situația dată hotărârea judecătorească privind admiterea contestației are rolul de un fapt nou, ce justifică redeschiderea procesului; prin această hotărâre s-a obligat procurorul să organizeze examinarea cauzei în ordinea art. 274 CPP, fapt ce nu a fost făcut, fiind astfel ignorată o hotărâre judecătorească irevocabilă; nu putea să depună o cerere de pornire a urmăririi penale după ce a fost anulat procesul-verbal cu privire la contravenție, fără a fi anulată ordonanța de neîncepere a urmăririi penale, deoarece existența unei ordonanțe neanulate de neîncepere a urmăririi penale împiedică pornirea urmăririi penale; judecătorul de instrucție a considerat că petiționarul urma să exercite o cale evident lipsită de șanse de succes și să depună încă o plângere în privința lui Nicov Mihail fără ca să fie anulată ordonanța de neîncepere a urmăririi penale; ținând cont de dispozitivul hotărârii judecătorești de admitere a contestației mele împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, procurorul era obligat din oficiu să anuleze ordonanța de neîncepere a urmăririi penale, iar deoarece el nu a făcut acest lucru, a contestat această ordonanță mai întâi în ordinea art. 299¹ CPP, iar în ordinea art. 313 CPP, aducând argumente a ilegalității

încheierii contestate cu indicarea viciilor fundamentale ce au afectat soluția, în situația creată persistă nu dreptul, ci obligația procurorului de a anula ordonanța, deoarece legislatorul nu folosește sintagma „procurorul este în drept să anuleze ordonanță”, ci sintagma „procurorul anulează ordonanță”; astfel art. 274 alin. 7 CPP indică imperativ la necesitatea anulării ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale în cazul când au dispărut circumstanțele ce au stat la baza emiterii ei; - nu mai puțin important este faptul că prin hotărârea irevocabilă a judecătorei Orhei din 18 august 2016 s-a dispus expedierea materialelor procurorului pentru a fi examinate în ordinea art. 274 CPP; astfel există un act judecătoresc irevocabil ce obligă procurorul să examineze cauza în ordinea art. 274, act ignorat de procuror; ignorarea acestui efect juridic al unei hotărâri judecătorești irevocabile constituie încălcarea principiului „securității raporturilor juridice” și încălcarea dreptului meu la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Convenției Europene; procurorul în ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale nu a dat o apreciere a probelor și nici nu a făcut analiza juridică a acțiunilor lui Nicov Mihail, limitându-se doar la existența procesul-verbal cu privire la contravenție ca la o circumstanță ce împiedică pornirea urmăririi penale (circumstanță înlăturată ulterior prin faptul anulării acestui proces-verbal prin hotărâre judecătorească irevocabilă); aceste circumstanțe invocă anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale, redeschiderea procesului, adunarea, administrarea și analiza probelor, efectuarea unei analize juridice a acțiunilor lui Nicov Mihail și examinarea cauzei în ordinea art. 274 CPP; în urma neexaminării de fapt de către procuror a cauzei sub aspectul dacă a fost sau nu comisă o infracțiune de huliganism, în condiția când procesul-verbal cu privire la contravenție a fost anulat în urma exercitării de către mine a unei căi de atac - contestația, situația petiționarului ca victimă se agravează în rezultatul propriei căi de atac, ceia ce contravine principiilor atât a dreptului personal penal, cât și contravențional; cererea privind atragerea lui Nicov Mihail la răspundere penală de fapt nu a fost examinată în fond; a fost încălcat dreptul la un recurs efectiv, garantat de art. 13 al Convenției Europene; procurorul ierarhic superior, examinând plângerea în ordinea art. 299¹ CPP, de fapt nici nu a intrat în esența nici a plângerii, nici a ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale, astfel, necătând la faptul că motivul refuzului în pornirea urmăririi penale era existența procesului-verbal cu privire la contravenție, care la momentul depunerii plângerii în ordinea art. 299¹ CPP era deja anulat, adică dispăruseră circumstanța ce a stat la baza emiterii ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale, procurorul ierarhic superior nu scrie nimic despre aceasta, ci se limitează la fraze cu caracter general, indicând totodată că procurorul ierarhic inferior ar fi analizat corect probele. Aceasta în condiția când ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale în genere nu conține vre-o analiză de probe sau vre-o analiză juridică a acțiunilor lui Nicov Mihail prin prisma posibilei comiteri a infracțiunii, ci doar referirea la procesul-verbal cu privire la contravenție ca la o circumstanță ce exclude pornirea urmăririi penale; în așa mod procurorul ierarhic superior a luat o atitudine formală față de plângerea depusă în ordinea art. 299¹ CPP, nu a intrat nici în esența ei, nici în esența circumstanțelor cauzei. Astfel

la faza examinării plângerii de către procurorul ierarhic superior a fost încălcat dreptul meu la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Convenției Europene; nici judecătorul de instrucție, în calitate de instanță de fond, nu a reparat aceste erori, ci din contra, le-a reiterat și le-a investit în forma unui act de dispoziție judecătorească.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, s-a respins ca nefondat recursul cu menținerea încheierii.

3.1 Pentru a decide astfel, instanța de recurs a constatat că, prima instanță întemeiată a conchis că, la caz în cadrul urmăririi penale au fost întreprinse toate acțiunile de urmărire penală în vederea stabilirii probelor utile, pertinente și concludente ce ar demonstra vinovăția și nevinovăția persoanelor a căror acțiuni au fost indicate ca fiind ilegale, reținând că organul de urmărire penală a examinat plângerea prin audierea persoanelor și cercetarea materialelor, or, din cele stabilite în materialele examinate, instanța de recurs este solidară cu poziția primei instanțe precum, că prin examinarea faptelor enunțate, nu a fost încălcat dreptul petiționarului.

Instanța de recurs a indicat că prima instanță justificat a apreciat că la caz, drepturile petiționarului au fost respectate întocmai de către organul de urmărire penală, fiind stabilită efectuarea unei anchete efective, or plângerea recurentului este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cazului.

Instanța de recurs a conchis că, prima instanță a explicat petiționarului despre netemeinicia plângerii depuse, iar instanța de recurs constată, că recursul declarat la caz nu este motivat și nu este clar care sunt temeiurile de casare a încheierii primei instanțe, or recurentul a declarat un recurs superficial, declarativ care în fapt reprezintă doar dezacordul petiționarului referitor la soluția adoptată.

4. Decizia instanței de recurs este contestată cu recurs în anulare de către petiționarul Levința Ion care invocând ca viciu fundamental faptul că au fost încălcate drepturile petiționarului prevăzute de art. 6 și 13 CEDO, solicită admiterea recursului în anulare, casarea deciziei instanței de recurs și a încheierii primei instanțe, pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă plângerea petiționarului, anulate ordonanțele procurorului în Procuratura Orhei și a procurorului ierarhic superior, cu restituirea materialelor procurorului pentru examinare în ordinea art. 274 Cod de procedură penală, invocând argumente similare cu cele indicate în recurs(pct. 2 din prezenta decizie).

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, Colegiul penal remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, adoptată în ordinea reglementată de art. 449 Cod de procedură penală, în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, prin care nu a fost judecată cauza în fond, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, în speța dată, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

7. În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 452 – 453, 455 – 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționarul Levița Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2020, adoptată în procedura prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **28 iulie 2021.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie